

مدیریت حقوق دیجیتال راهکاری کلیدی برای جلوگیری از چالش ها

فهرست

3	تعریف مدیریت حقوق دیجیتال.....
3	تاریخچه مدیریت حقوق دیجیتال.....
4	هدف استفاده از فناوری DRM چیست؟.....
4	مدیریت حقوق دیجیتال چگونه کار می‌کند؟.....
4	کمپانی های بزرگی که از مدیریت حقوق دیجیتال استفاده می‌کنند.....
5	نتیجه گیری

در طی سالیان اخیر با رشد چشمگیر و استفاده گسترده از اینترنت و فناوری اطلاعات، امکان ایجاد تغییر و کپی برداری در محصولات دیجیتال بسیار آسان است. انتشار محتوای دیجیتال در فضای اینترنت از طرفی نیازمند حفظ حریم خصوصی می‌باشد و از طرف دیگر تهدیدی بزرگ برای مولفان محسوب می‌شود. بنابراین محافظت از محتوای دیجیتال در برابر کپی برداری در تبادلات اینترنتی موضوعی است که بایستی مورد توجه قرار گیرد. در همین راستا فناوری DRM به عنوان راه حلی مانع از تکثیر و توزیع غیر قانونی داده‌های دیجیتالی می‌شود. مدیریت حقوق دیجیتال به مجموعه راهکارهایی گفته می‌شود که از نسخه برداری غیر قانونی محتوا و رسانه‌های دیجیتال جلوگیری می‌کند. توجه داشته باشید که این فناوری فقط به انجام یک کار خاص تلقی نمی‌شود بلکه استفاده از مجموعه فناوری‌هایی است که برای رعایت حق کپی رایت و جلوگیری از نسخه برداری از محتوا می‌باشد. به لطف تکنولوژی DRM ناشران و تولید کنندگان محتوا کاربران خود را مدیریت کنند.

تعریف مدیریت حقوق دیجیتال

مدیریت حقوق دیجیتال به مجموعه‌ای از فناوری‌ها، استراتژی‌ها و روش‌ها گفته می‌شود که برای حفاظت از حقوق مالکیت معنوی، امنیت و استفاده مناسب از محتوای دیجیتال در دنیای تکنولوژی به کار می‌رود. معمولاً در صنعت‌هایی مانند: موسیقی، فیلم، نرم‌افزار و کتاب‌های الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به صورت کلی می‌توان گفت از فناوری DRM برای جلوگیری از انتشار و خرید و فروش غیر مجاز از محصولات چند رسانه‌ای استفاده می‌شود. این تکنولوژی طرفداران و مخالفان خاص خود را دارد ولی در کل باید به این موضوع اشاره کنیم که طبیعی است که کاربران و خریداران محتواهای چند رسانه‌ای با این موضوع مخالفت کنند چون یک محدودیتی برای محتوایی که خریداری کرده اند اعمال شده است ولی از طرفی تولید کنندگان به کمک تکنولوژی DRM جلوی تکثیر غیر قانونی محصولات خود را بگیرند و سود واقعی خود را داشته باشند. DRM بر دو اصل رمزگذاری و محدودیت دسترسی بنا شده است DRM. از رمزگذاری برای محافظت و تعریف سطح دسترسی برای نظارت بر استفاده از مطالب بهره می‌برد. مطالبی که DRM بر آن‌ها اعمال می‌شود، فرمت خاصی دارند که تنها با استفاده از قفل‌ها و ابزار مناسب خوانا می‌شوند.

تاریخچه مدیریت حقوق دیجیتال

قبل از ظهور اینترنت در دهه 1990، دزدی دریایی وجود داشت اما چندان گسترده نبود. اما با محبوبیت موسیقی دیجیتال و ویدیوهای آنلاین، کشورها مجبور شدند قوانینی را ایجاد کنند که دزدی محتوای دیجیتال را محدود کنند. قوانین جدید تصویب شد و مدل‌های کسب و کار جدید مورد بررسی قرار گرفت، بنابراین تا دهه 2010، مدیریت حقوق دیجیتال یک اولویت بود، نه یک ایده. نه تنها دولت‌ها وارد عمل شدند، بلکه شرکت‌های فناوری شروع به ساخت نرم‌افزاری کردند که به سازندگان محتوا اجازه می‌دهد سرقت دیجیتال را ردیابی و ممنوع کنند. با اولین نمونه نرم افزار DRM که در سال 1983 برای کمک

به ارسال پرداخت‌ها به دارنده حق چاپ معرفی شد، از آن زمان به بعد فناوری‌های جدیدی به طور مداوم معرفی شده‌اند، از جمله نرم‌افزاری برای اعمال محدودیت‌های کپی، محدودیت‌های زمان اجرا، قفل‌های منطقه‌ای و ردیابی.

هدف استفاده از فناوری DRM چیست؟

هدف اصلی مدیریت حقوق دیجیتال، جلوگیری از استفاده غیرقانونی، ناشایست و غیر مجاز از محتوای دیجیتال است. برای این منظور ابزارها و تکنولوژی‌های مختلفی مانند: رمزنگاری، محدودیت‌های دسترسی، امضای دیجیتال و تکنیک‌های مختلف مانند DRM استفاده می‌شوند. Digital Rights Management به مالکان محتوا امکان می‌دهد تا کنترلی بر استفاده از محتواهای خود که در دسترس عموم قرار دهند داشته باشند. همچنین می‌توانند محدودیت‌هایی را برای کپی برداری، اشتراک‌گذاری، ویرایش و استفاده غیرقانونی اعمال کنند. این فناوری‌ها همچنین به کاربران اجازه می‌دهند تا به محتوای دیجیتال به صورت قانونی و با شرایط مشخص دسترسی داشته باشند، مثلاً اجازه‌ی موقت استفاده یا اجازه محتوا را بدون حق مالکیت آن دریافت کنند. به عنوان نمونه‌ای می‌توان به استفاده از تکنولوژی DRM در موسیقی، که اجازه می‌دهد تا فایل‌های صوتی با محدودیت‌هایی مانند: تعداد دستگاه‌ها یا زمان پخش مشخص شده اجرا شوند، اشاره کرد. با این حال مدیریت حقوق دیجیتال نیز مورد انتقاد و بحث قرار دارد، زیرا برخی از افراد معتقدند که محدودیت‌هایی که توسط DRM اعمال می‌شوند، می‌توانند به آزادی کاربران و استفاده منصفانه از محتواهای دیجیتال ضربه بزنند.

مدیریت حقوق دیجیتال چگونه کار می‌کند؟

توزیع، اشتراک‌گذاری و اصلاح غیرمجاز محتوای دیجیتال تحت پوشش قوانین کپی رایت است، اما نظارت بر اینترنت برای جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی یک کار چالش برانگیز است. با ایجاد موانعی برای جلوگیری از سرقت محتوای دیجیتال این مشکل را برطرف می‌کند. معمولاً شامل استفاده از کدهایی است که کپی محتوا را ممنوع می‌کند یا تعداد دستگاه‌هایی را که می‌توان به یک محصول دسترسی داشت محدود می‌کند. سازندگان محتوا همچنین می‌توانند از برنامه‌ها برای محدود کردن کارهایی که کاربران می‌توانند با مطالب خود انجام دهند یا رسانه‌های دیجیتالی را رمزگذاری و استفاده کنند، که پس از آن فقط هر کسی که کلید رمزگشایی را دارد می‌تواند به آن دسترسی پیدا کند.

کمپانی‌های بزرگی که از مدیریت حقوق دیجیتال استفاده می‌کنند

بسیاری از کمپانی‌های بزرگ از سیستم‌ها و نرم‌افزارهای مدیریت محتوای دیجیتال برای مدیریت و انتشار محتوای خود استفاده می‌کنند. این سیستم‌ها به آن‌ها کمک می‌کنند تا محتوا را به طور موثر و سازمان یافته منتشر کنند و

فرآیندهای مدیریت محتوا را تسهیل کنند. برخی از کمپانی‌های بزرگ که به طور گسترده از سیستم‌های مدیریت محتوای دیجیتال استفاده می‌کنند عبارتند از:

1. والت دیزنی (Walt Disney)
2. بی‌بی‌سی (BBC)
3. فوربز (Forbes)
4. مایکروسافت (Microsoft)
5. سونی (Sony)
6. نایک (Nike)
7. آپل (Apple)
8. فیسبوک (Facebook)
9. گوگل (Google)
10. آمازون (Amazon)

این فهرست تنها چند نمونه از کمپانی‌هایی است که ممکن است از سیستم‌های مدیریت محتوای دیجیتال استفاده کنند، و کمپانی‌های دیگری نیز وجود دارند که از این سیستم‌ها بهره می‌برند.

نتیجه گیری

مدیریت حقوق دیجیتال مجموعه فناوری‌هایی است که بر دسترسی بر دارایی‌های دیجیتال نظارت می‌کند. دارندگان حقوق معمولاً شرکت‌های دارنده کپی رایت هستند و با استفاده از DRM دسترسی افراد به مستندات، برنامه‌های کامپیوتری و داده‌های خود را محدود می‌کنند. با این حال DRM بیشتر برای مبارزه با خرید و فروش و استفاده غیر مجاز از محصولات چند رسانه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد. این تکنولوژی طرفداران و مخالفان خاص خود را دارد که طبیعی است زیرا کاربران و خریداران محتواهای چند رسانه‌ای با این موضوع مخالفت کنند چون محدودیتی برای محتوایی که خریداری کرده‌اند اعمال می‌شود اما از طرفی تولید کنندگان به کمک فناوری DRM جلوی تکثیر غیر قانونی محصولات خود را بگیرند و سود واقعی خود را داشته باشند.

مجله
رهاکو

رهاکو، مرجع تخصصی مجازی سازی ایران

مجله رهاکو

RAHA MAG

آدرس: تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان دهقانی، پلاک 12
کدپستی 1583616414 تلفن: 02154521 www.rahaco.net